

FERDINANDY GYÖRGY

Házibuli

Hogy mások hogyan vannak vele, nem tudom. De én, ami engem illet, egyszerre tucatnyi lánykába voltam szerelmes kamaszkorom éveiben. És nem is csak úgy, kapásból, felszínesen. Még ma, fél évszázad után is magam előtt látom valamennyit. Mi több, őrzöm a fényképeiket, és fel tudom sorolni a nevüket.

Itt keringenek, forognak előttem ma is, a vörös salakon, az égbolt sötét burája alatt. Mert azokban a boldog időkben a régi tenispálya sarkában rendeztük a házibulikát. Lakása, külön bejárátú szobája nem volt az ötvenes években senkinek. Sokunknak még szülőapja sem: akkor, a háború után, a legtöbb férfi vagy hősi halott volt, vagy elemésztették a fogolytáborok. És mintha mindez nem lett volna elég! Azokat, akik hazakerültek, internálta, kényszermunkára fogta az új hatalom.

No, mindegy. Megszoktuk, belenőtünk ebbe a szép, új világba, háborús kiskamaszok. Teniszezni ugyan már nem jártak az úri családok, a régi pályát sűrűn benőtte a gaz. Amíg csak eszünkbe nem jutott, hogy ebben a gazdátlan sarokban zavartalanul találkozhatunk. Lécekből, ládákából viskót kalapáltunk, összehordtuk a békeidők színes kertibútorait. Még egy kurbli gramofont is találtunk a romok alatt, ahol – ugye, milyen hihetetlen – néhány nagy bakelit-lemez épen maradt. Amikor lemostuk őket, ránk vigyorgott a *his master's voice*, a gazdája hangját hallgató nagy, tarka kutya.

Nem volt már semmi akadály, hogy ház híján itt, a pálya sarkában rendezzük meg a házibulikát. Itt jöttünk össze, iskolatársak, szomszédgyerekek. Így senki se látott, ergo nem törődött velünk senki sem.

Régi Karády-ritmusokra lépegettünk. Engedd, hogy félaléltn rád nehezedjék testem! – duruzsolta a díva, a háború alatt még a szövetséges – argentin – tangó volt a divat.

Egymás után simultak hozzám, a karcsú Dömötör Kata és az illatos P. Milicza. Katyusába egy ilyen tánc után minden fiú beleszeretett. Miliczával, a szerb lánykával pedig – ez sem volt titok – még csókolódní is lehetett.

Lett volna több szerelmem is, de W. Juditékat akkor már kitelepítették, és erre a sorsa jutott a másik szomszédlányka, K. Edina is. Nekik vadászpilóta,

illetve államtitkár volt az apukájuk, mindkettő háborús bűnös, akkori szóhasználatlal kizsákmányoló osztályidegen.

Tíz óra után pedig hazakísértük a lányokat. Ennyi a régi világ szép szokásaiból továbbra is fennmaradt. Én – erre ma is jól emlékszem – a szöke, szótlan Sz. Kingát kísértem el. Szótlanul lépegettünk végig a kihalt Mártonhegyen, még egy gyors pusztit is kaptam Kingától Szabóék zsalugáteres háza előtt.

Élt egy másik kislány is a közelben. A tenispálya fölé az új hatalom kétemeletes kockaházat épített. Az ávóház, így emlegettük, merthogy katonák laktak benne: tiszték, akiket csak fojtott hangon, suttogva emelgettek a környékeliek. Pedig még csak nem is a legfélelmetesebbek! De hát, ki figyelte akkoriban a kék- vagy zöldparolis váll-lapokat!

Egy másik lányka, Évike, nem jött le egyetlen házibulira sem. Nem is engedték volna a szülei. Ők csak az ablakban könyökölve lesték, hogy milyen gátlástalanul szórakoznak a levitézlett uralkodóosztályok gyermekei. Én voltam talán az egyetlen, aki szóba álltam vele. Akkor már kőművesek mellett dolgoztam, valami építkezésen, nem láttam már hófehérnek és koromfeketének az embereket. Neki, Évának, egyszer megsimogattam a mellét.

De ne siessünk! Mondom, Karády-lemezekre táncoltunk a csikorgó, vörös salakon. Egy alkalommal azonban Dömötör Kata új lemezt hozott. Ez már az ötvenes években lehetett, akkor hallottunk először jazzt. Gershwin-számokat. Volt, aki azt is tudta, hogy – bementa Amerika Hangja – az ilyen *micalokból* Hollywood filmet készített. De hozzánk nem engedett be ilyen dekadens szemetet a hatalom. Mindegy, mi akkor is, csak azért is, Gershwint énekeltünk. Azt, hogy „az mindegy, hogy ki volt, csak hű legyen!” Hát a hűségről még nem volt kész, kialakult elképzelésem, tizenévesen.

Ennyi. Elmúltak az évek. Ma éjjel, fél évszázad után, ismét ez a dal mászik a fülembé. Hosszúak az éjszakák itt, a Dél Keresztje alatt. „Álmod az én szívem / csak rólad szó”. Rólunk! Többes számban gondolom. Katyusáról, akiből – mondják – egy párizsi diplomata élettársa lett, Miliczáról, akiről – mióta visszatelepült Szerbiába – semmit se tudok. Juditka Washingtonban, Edina Nizza mellett él. Remélem, szépen, egészségesen.

Sz. Kinga nevét pedig ki nem ismeri! Az ő kerámiaját csodálják mindenütt a világon a szépművészeti múzeumok. Vele néha még találkozom:

– Emlékszel? – kérdezi. Rám mosolyog. Nem felejtettük el azt a pusztát ott, a kertkapuban.

Évike könyvtáros volt, mielőtt nyugalomba vonult. A lányától tudom, mert hát, Éva lánya ma is az ávóházban él. Kint sétáltatja a kutyáját a teniszpálya

körül kétsávos úton. A pálya helyén üzletház épült, és valami bank. Itt, a hegyen is berendezkedett a fogyasztói társadalom. Csak én álmodom a régiokról. Csak nekem jutnak még eszembe olyan idejétmúlt dolgok, mint a hűség és a szerelem.

SZÉKELYHIDI ZSOLT

Egy

*Elsimuló part
a lábunk alatt,
hajunkat
a szél egyfelé fújja,
arcunkon ugyanoda
süt a Nap,
a tenger a bőrünkre
ragacsos-sósan feszül.
Pillantásunk előrealó,
nevetésünk messzefutó,
járásunk egyfelé visz,
homlokunk magas.
Egyszerre élünk
egy Nap alatt.*

Fest

*Egy kék
táblakép
kilátásnak,
az ecsetkezelés
milyensége az ég,
csurgatással, utólag
készült, elkent
tengerrétegek.
Ülünk a kisszéken,
hetedik emelet,
hálás horizontmagasság.
A valóságban
sirályok csapkodnak,
hullámszik,
és a nap
tényleg rásüt
az erkélyre
legalább délután háromig.
Izzadunk
a Piña Coladától.*

Giccs

*Nem lehet
nem giccsesen írni
a tengerről.
Nem írok
a tengerről ezért.
A tenger helyett
rólunk írok
a tengernél.
A kék égbe
tett felhőkről
sem írhatok.
Giccsesek nagyon.
Nagyon-nagyon kékek.
Magunkról
írok ezért,
hogyan nézzük
őket elmélkedve.
Az erkélyről
sincs mit írni,
ülünk
és bámulunk ki,
nálam sör,
nálad egy koktél.
Álszentek lennének?
Dehogy, jelented ki
rögtön, és csókolsz
egyed rajtam,
nem túl kecsesen.
Aztán végül
a ránk sötétedésről
sem volt mit írni,
csak annyit,
hogyan szépen
ránk sötétedett.*